

Pregled novih izdanja

Neven Šuica

Speleološki klub Ursus spelaeus, Karlovac

► Musterijenska nalazišta sjeverne Dalmacije / Mousterian sites in northern Dalmatia

Dario Vujević i Zlatko Perhoč

Monografija *Musterijenska nalazišta sjeverne Dalmacije*, autora Darija Vujevića i Zlatka Perhoča, a u izdanju Sveučilišta u Zadru vrlo je opsežno (310 stranica), bogato opremljeno i, prije svega, vrlo zanimljivo štivo o davnoj povijesti čovjeka (srednji paleolitik; prije 200 000 – 30 000 godina), njegovom suživotu s prirodom i sudjelovanju u oblikovanju prostora kojim se koristio.

Knjiga je podijeljena na devet poglavlja uz dodatak vrlo opsežnog popisa literature (434 reference!) i 33 table crteža nalaza.

Autori čitatelja vrlo tečno i detaljno vode kroz klimatske i okolišne uvjete vremena o kojemu pišu, upoznaju ga sa sustavom naseljavanja sjeverne Dalmacije i njezina srednjepaleolitska nalazišta te tehnologiju i tipologiju izrade predmeta. Slijedi opsežno i vrlo detaljno poglavlje o sirovinским osnovama. Poglavlje je uistinu ogledni primjer interdisciplinarnog pristupa koji povezuje geologiju i arheologiju. Slijede poglavlja Rasprava i Zaključna razmatranja koja savršenim skladom dovode priču kraju.

Zašto prikaz ove knjige u speleološkom časopisu? Primarni je razlog što su, od tridesetak nalazišta musterijenske kulture u sjevernoj Dalmaciji, njih tri u speleološkim objektima. Dva su u pećinama u Kličevici kod Benkovca, a jedno je u Pećini na Zmorašnjem grebenu kod Silbe.

Budući da je knjiga vrlo uspješan spoj arheologije, geologije, speleologije i korištenja prostora, preporučujem je na čitanje svima koji istinsku budućnost istraživanja bilo kojeg tipa, vide u multidisciplinarnoj i interdisciplinarnoj suradnji.

Knjiga je u potpunosti dvojezična (hrvatski/engleski), što je čini još vrednijim izdanjem te širi krug potencijalnih čitatelja.

► VINDIJA CAVE A late Neanderthal Site in Northern Croatia

Fred H. Smith, Ivor Karavanić, Ivor Janković, Jadranka Mauch Lenardić, Siniša Radović

Predivna monografija o špilji Vindiji, maloj špilji za velika otkrića, dolazi nam iz pera navedenih autora, a u izdanju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Knjiga je u cijelosti pisana na engleskome jeziku.

Impresivna lista autora, svjetskih stručnjaka u svojim područjima, uz predgovor Jamesa C. M. Aherna, garantira vrhunsku informativnost i čitljivost monografije.

Kroz sedam poglavlja i dva priloga (prostorni i vremenski raspored istraživanja i otkrića), čitatelj može dobiti sve važne informacije od ovom tipskom neandertalskom lokalitetu koji je još prije 50 godina proglašen jednim od najbolje očuvanih lokaliteta s ostacima neandertalaca na svijetu.

Uz vrlo bogatu i kvalitetnu likovnu opremu knjige, poglavlja skladno pletu priču o ovom iznimnom lokalitetu.

Kroz povijest istraživanja, opise litičkih i koštanih artefakata u vremenskom i prostornom kontekstu te preko opisa životinjskih ostataka malih i velikih sisavaca i fosilnih ljudskih ostataka, čitatelj dolazi do završnog poglavlja, u kojemu je istaknuta važnost vindijskog neandertalca kroz prizmu arheologije, paleontologije i znanosti općenito.

Opisana monografija vrlo je kvalitetno, opsežno i izuzetno čitko napisano djelo, posveta dosadašnjim istraživačima ali i vrlo jasan putokaz svima koji dolaze u budućnosti.

